

Naročnina listu: —
Celo leto . . . K 10.—
Pol leta . . . 5.—
Četrt leta . . . 2.50
Mesečno . . . 1.—
Zunaj Avstrije: —
Celo leto . . . 15.—
Posamezne številke
— 10 vinarjev. —

STRAŽA

Inserati ali oznanila
se računajo po 12 vni-
od 6redne petivrtice; pri
večkratnih oznanilih velik
popust.
„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Heroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Bitka ob Stohodu.

V Bukovini Rusi ne morejo čez mejo. — Bitka za prelaz Jablonica. — Rusko napadanje zahodno od Bučaca. — Krvavi boji ob Stohodu. — Ruska ofenziva pri Baranovičih. — Rusi imajo tam pol milijona mož — Boji med Brento in Adižo. — Slovensko in hrvaško junaštvo. — Angleško-francoska ofenziva na zahodu se nadaljuje. — Nemški trgovski podmorski čoln v Baltimore.

Iz S. L. S. na Kranjskem.

Graška „Tagespost“ poroča dne 11. julija iz Ljubljane:

„Dne 6. julija se je vršilo v ljubljanskem dež. dvoreu zborovanje zaupnikov Slovenske Ljud. Stranke za Kranjsko. Na zborovanje je prišlo številno kranjskih državno- in deželnozborskih poslancev, — kakor tudi zastopnikov duhovščine. Po referatu načelnika deželnega glavarja dr. Šusteršiča o notranjih strankinih vprašanjih je bilo po živahnem razgovoru izrečeno popolno zaupanje dr. Šusteršiču in nezaupnica državnemu poslancu dr. Kreku in prof. Jarcu. Zajedno se je sklenilo, da se teh poslancev ne bo več smatralo za člane izvrševalnega strankinega odbora.

K tej izjavi se poroča: Nasprotstva med obema vodjema Slovenske Ljudske Stranke dr. Šusteršičem in dr. Krekom so starejšega datuma in so se še v tej vojski zaradi raznih narodnih in gospodarskih vprašanj poostрила. Dr. Krekova radikalna struja je v zadnjih mesecih javno frondirala proti oficijelnemu strankinemu vodstvu in vneto nabirala pristašev. in zlasti med mlajšo duhovščino in klerikalno inteligenco se je vršilo pod dr. Krekovim vodstvom močno gibanje, ki je obsojalo politiko deželnega glavarja dr. Šusteršiča kot slabotno in je idejo hrvaško-slovenske vzajemnosti močno potiskalo v ospredje. Vsled ustanovitve nove banke, Ilirske banke, kateri načeljuje dr. Šusteršič, se je ta kriza še poostрила, dočim so vložili dr. Krek in njegovi tovariši, ki imajo v rokah vse kranjsko zadružništvo, pravila za ustanovitev Zadružne banke.

Že delj časa je bilo očividno, da je postal razdor med konservativnimi strankinimi elementi in med radikalno strujo neozdravljiv in javni nastop skrbne izbranih sklicanih klerik. zaupnikov proti dr. Kreku ni presenetil slovenskih političnih krogov. Istočasno iz konservativne stranke izključeni prof. Jarc je eden najbolj vnetih pristašev dr. Kreka.“

„Slovenec“ z dne 12. julija odgovarja na „Ta-

gespoštino“ notico tako-le: „Slovenska Ljudska Stranka. Graška „Tagespost“ poroča o doždevnem „razporu“ v S. L. S. Kdor pozna S. L. S. na Kranjskem in njen železni ustroj, ve, da o „razporu“ ni govora. Kranjska S. L. S. je popolnoma edina in složna. Kakor razlika v načelnih vprašanjih je v stranki brez-pogojno izključena, ker so ta načela tako trdno pri-bit, da je vsaka debata o tem nemogoča. Docela je neresnično seveda tudi, da bi obstojala v S. L. S. kakor razlika v naziranju glade razmerja Slovencev do Hrvatov. Kar se pa tiče osebnih vprašanj, jih stranka rešuje na zelo enostaven način. Ureditve takih vprašanj prepušča zaupljivo načelniku stranke in se na misel ji ne pride, da bi se radi ene ali par oseb razklala. Stranka se zaveda, kakšnega pomena je njen nedotaknjen obstoj na jugu monarhije volje, zlasti pa še v sedanjih veleresnih časih. Zato pa je stranka danes bolj edina kot kedaj poprej in to bo vsakdo videl in občutil, kakor hitro se zopet povrnejo normalne razmere in ž njimi normalno kretanje strank. — Neresnično je tudi poročilo listov, da se je vršil pred kratkim „shod zaupnikov“ S. L. S. Shod zaupnikov v današnjih razmerah že zato ni mogoč, ker večina zaupnikov S. L. S. stoji v fronti v junaškem boju za cesarja in domovino. Deželni glavar je smatral v zadnjem času kot umestno, zgovarjati se z nekaterimi gospodi z dežele v deželnihi zadevah. Ti razgovori, ki se nadaljujejo, ker se nikakor niso zaključili, so dali povod za označeno pomožno novico.“

Vojaška vzgoja mladine.

Pri nas in na Nemškem so izšli vladni odloki, ki govore o pripravi mladine za vojaško službo. Odloki so uvodnice k zakonu, ki ga uveljavijo po vojni. Ta postava ima končno in določno urediti način priprave mladeničev, preden jih zadene prava vojniška služba. Leto, s katerim se ta priprava začne, bo 16. leto.

Ker ta postava pomeni neko večje podržavljenje mladine (dozdaj je bilo to, v kolikor je bila mladina vezana na državne šole in za fante še posebej, 3-letna vojaška služba), bo gotovo po vojni o njej dovolj razgovora.

Puščam pri tej priliki socialno, versko in etično-nravno vzgojno plat v nemar in seznanjam samo s tehničnim načinom vojaške priprave. Da bo naš avstrijski pripravljalni sistem jasnejši, naj sledi tudi seznam o švicarskem.

Za nas in tudi za Nemčijo je nameravana priprava nekaj novega, četudi zdaj med vojno že deloma obstoji, vsaj po srednjih šolah. Sicer so bila telovadna društva, razširjena po vsej državi, tudi priprava za vojno, toda ta priprava je bila prostovoljna. Nova bo od dosedanje toliko različna, da bo prisilna in da bo smotrno merila na vojaštvo.

Kaj je v smislu vlade vojaška priprava? Odlok pruskega vojnega ministrstva z dne 25. novembra 1914, števil. 3019-8 14 kl., pravi: „Vojaška priprava mladeničev je neposredna predšola za vojno na suhem in na morju.“ — S tem stavkom se ujema odlok avstrijskega naučnega ministrstva z dne 2. jun. 1915, št. 533-k. A. M.

V smislu tega odloka in navodil vojnega ministrstva je spisal stotnik Oskar Jory „Krajevnostne vaje. Vojaška mladinska knjiga.“ Knjiga je potrjena in priporočena od c. kr. domobranskega in naučnega ministrstva. Pove torej verodostojno tehnično pot, katero naj hodi vojaška priprava mladeničev.

Joryjeva knjiga je namenjena za enkrat srednjim šolam, gimnazijam, realkam, učiteljskem, ker po deželi, po občinah in društvi manjka vežbanih moči. Vaje naj se ondi vršijo v obliki vojaških iger, zlasti takih, da se seznanijo udeleženci s krajevnostjo, z lego in značajem tal. „Zlasti skrbno je skrbeti“, pravi navedeni odlok c. kr. naučnega ministrstva, „za pravilno in zadostno nego mladinskih iger

* Geländeübungen. Ein militärisches Jugendbuch. Wien 1915.

LISTER.

„Slovensche Kriegs- und Soldaten-Lieder“.

Sestavitelj te razkošno-umetniško opremljene knjige je dvorni tajnik dr. Rudolf pl. Andrejka, sin Jerneja pl. Andrejka, ki nam je spisal „Slovenske fante v Bosni in Hercegovini 1878.“ Kakšen namen je imel s knjigo, nam pove v uvodu: „Da sem zbral te dolgo pred sedanjo vojsko nastale vojne in vojaške pesmi, me je vodila le želja, pokazati svetu, kako sta se med slovenskim narodom v teku stoletij razvili podedovana zvestoba do dinastije in ljubezen do domovine v organični harmoniji in kako tvorita trden temelj narodni kulturi. V sedanjem svetovnem požaru sta prestali svojo ognjeno preskušnjo.“ Dr. Andrejka je storil vse, da se mu izpolni želja in ako se ne izpolni, ne bo krivda na njegovi strani. Kdorkoli je dobre volje, bo rad priznal, da je ravno slovenska narodna kultura, v svojem bistvu verna, narodna, domoljubna in dinastična, ustvarila na bojiščih one velikane v junaštvu in požrtvovalnosti, katere občuduje ves svet, v kolikor ni zloben ali nam sovražen.

Dr. Andrejka je prevedel v nemščino in sprejel v svojo zbirko naše najlepše umetne in narodne vojne in vojaške pesmi. Med pesniki, kojih pesmi so za zbirko prevedeni, so sprejeti Vodnik, Prešeren, Koseski, Gregorčič, Askerc, Jenko, Maister. Ob koncu zbirke se nahajajo slovstvene opombe, ki jih je priredil ljubljanski profesor Ivan Grafenauer in v katerih je podal kratke življenjepise omenjenih pesnikov.

Nenavadno krasne in vendar popolnoma narodno-slovenske so ilustracije, ki so pridlane malodane vsaki pesmi. Kot naslovna slika se nam predstavlja podoba našega presvitlega vladarja v okviru, okrašenem s slovenskimi in domoljubnimi motivi. Cesarju se klanjata slovenski dečko z mečem in slovenska mladenka s puščjcem, pod njima stojijo besede iz cesarske pesmi: Naša vojska iz viharja — prišla še brez slave ni.

Za cesarjevo sliko se nahaja slika vrhovnega poveljnika čet, ki se vojskujejo proti zgodovinskemu neprijateljem Slovencev, nadvojvoda Evgena. V ozadju goriške gore, med njimi se vije bistra hči naših planin, od junaške krvi ordečela Soča.

Krasna je tudi ilustracija za pesem „Soča.“ — Gregorčič in Borojevič zreta s skrbnim pogledom v zeleno-modre valove Soče in ji naročata:

Narasti, vskipi v tok strašan!
Ne stiskaj v meje se bregov,

srđita čez branove stopi
tertujce, zemlje-lačne, vtopi
na dno razpenjenih valov!

Dr. Andrejka je te verzze prestavil:

Schwill an zur furchtbar mächt'gen Flut!
Verlass der Ufer engen Schlund
und trotzend allen Widerständen
laß fremde Ländergier verenden
in deiner Tiefen tiefstem Grund!

Ilustracije so ustvarili sami slovenski umetniki, kakor: profesor Anton Koželj, Maksim Gaspari in drugi. Torej je tudi v tem oziru umetnost v knjigi pristno slovenska.

Ime dr. Andrejke kot predstavljatelja slovenskih pesmi v nemščino je znano, in da so pesmi v tej le zbirki posebno skrbno prevedene, je vsled velevažnega namena knjige in resnebo prevajalčeve za nas le samoumevno. Le nekaj primer! Ker živi pesnik Vojanov kot stotnik Rudolf Maister sedaj med nami v Mariboru, za to postavimo semkaj začetek njegove ljubke pesmi „Rožmarin“:

Es blüht ein Rosmarin der Maid,
o Rosmarin so grün,
nie sahst du in den Landen weit
je schöneren erblühn:

(krajinskih), pri katerih naj prvačijo vojaške oblike. Čeprav se ni obvezno predpisano, nadaljuje odlok, „da se morajo učenci udeleževati teh iger, morava vendar vse učiteljstvo kar najodločneje pritiskati, da se učenci, posebno oni iz višjih razredov, brez tehtnih razlogov ne oklepejo tem vajam. Če je potrebno, naj učiteljstvo pouči tudi stariše o vrednosti teh vaj za telesni razvoj mladeničev in jih nagne, naj vplivajo že doma, da se mladeniči udeležujejo te vrste vaj, ki jih šola prireja, in izletov, ki služijo takim namenom. Naj jim govore o koristi take vojaške priprave za slučaj, da jih čaka pozneje obvezna vojna dolžnost, ker bodo v mnogih ozirih lažje služili usposobljeni mladeniči in bodo, oproščeni nižjih opravkov, hitreje dosegli podčastniške šarže ter se tudi sicer mogli poslužiti ugodnosti § 48 brambnega zakona, zavoljo predizobrazbe v vojaških vajah in v streljanju.

Da bo mogoče v svrhu vojaške priprave kar se da veliko gojiti zlasti važne krajinske igre, ne bode odveč, ako imajo učenci poleg dveh dotedanjih šoleprostitih popoldnevov, ki sta določena v to, še en cel dan v mesecu prosto, ki ga je porabiti za večje vaje te vrste. Te vojaške vaje naj vedno bolj zahtevajo in naj jih vadijo v večjem obsegu. Koder okolnosti dopuščajo, naj združujejo učence enake starosti, namreč one od 16. do 18. leta skupno iz večjih učnih zavodov tistega kraja k skupnim igram in pohodom.

Vaje naj rasto po starosti in vsebujejo vojaške redovne (vežbalne) vaje, hodne vaje in vaje, ki so vpeljane za vojno službo v stezoslednem koru in podobno. Pri tem je vpoštevati „pravila“, ki jih je določilo c. kr. domobransko ministrstvo za vojaško pripravo mladine.“

Tako odlok naučnega ministrstva. Naj slede tu doslovno tehnična pravila.

Pravila za vojaško pripravo mladeničev.

I. Vežbanje.

a) Vežbanje moža posamič in v vrsti.

Stoja moža: Po-zor! Od-mor!

Nastop v red, razdalja. smer. razstop, razmak, stik.

Desno (levo) čelom!

Desno (levo) kreni! Premo glej!

O-brat! (Čelom zad!) Poklek! Na tla! Vstani!

Vod v koraku (115 korakov na minuto) in v hitrem koraku (160 korakov na minuto). Čelni hod reda in hod v stran. Vadi naj se pogosto čelni hod z označbo oddaljenih ravnin in ob prenosu ravnave na sredo reda, tudi križem na težavnih tleh in na daljave.

Stoji!

Poklek! Na tla! O-brat! (Čelom zad, spred!) med hodom.

Razmak in stik med hodom.

Desno (levo) zad! med hodom.

O blühe, blühe, Rosmarin,
trag deinen Duft durchs Dorf!

Zum Fenster kommt ein schmucker Bub:
„Muß in den Krieg hinaus,
gib mir von deinem Rosmarin,
zum Abschied einen Strauß.
Er wird mich in der heißen Schlacht
an dich erinnern treu.“

Das Mägdlein sich im Fenster neigt,
bricht ab ein junges Reis
und steckt es ihrem Jungen an,
wohl unter Thränen heiß:
„Nimm's Rosmarinchen, liebster Bub!
ich hab dich ja so lieb.“

Nemške besede, a nežna miloba, globoka srčnost je vendar le slovenska!

Tudi prestava narodnih pesmi se je posrečila. Pesem „Ena ptica priletela“ se v prevodu začinja:

Kam ein Vögelein von ferne,
setzt auf's Dach sich der Kaserne,
und sein Trillern, sein Gesang
hin zu den Soldaten drang.

„Oj ta vojaški boben“ se glasi:

O die Soldatentrommel
hat eine tiefe Stimm'.
sie wird ins Grab mir tönen,
wenn ich gestorben bin.

Nekateri verzi iz „Radeckega“:

Radetzky ist ein feiner Herr,
zu siegen das versteht nur er.

Levo (desno) čelom!

Levo (desno) — upostaviti!

Desno (levo) zavij! Premo! med hodom.

Desno (levo) stopaj! na mestu in med hodom.

Tvorba in premik rojne črte iz mesta in med hodom. Hodna razdalja vedno najmanj dva koraka. Kadar obstane rojna črta, vedno spretno izrabiti vse vrste kritij (prsobran, sip, zič, jarek, naravno bočje tal in globeli i. dr.). Plazenje rojne črte naprej.

Rojno črto je napraviti vedno v hitrem koraku. Premik rojne črte boji vedno na živahen način.

b) Vežba voja.

Razvrstitev voja (razdalja redov 120 cm).

Razdelitev voja v roje.

Nastop! V roj! Nastop!

Razvoj v vseh telesnih legah in z izrabo prirodnih kritij.

Razmak v en red in razmaknjeno črto na mestu, za kritij in med hodom.

Na tla! Poklek! Vstani! O-brat! na mestu in med hodom.

Dvo(četvero)stop desno (levo) čelom zad! na mestu in med hodom.

Levo (desno) čelom!

V dvostop!

V četverostop!

V enostop! Le pred premikom.

Dvo(četvero)stop — stopaj!

Čelni hodi in zavoji kot pri redu.

Desno (levo) stopaj! pri dvo- in četverostopu na mestu in med hodom.

Tvorba rojne vrste iz vseh položajev in v vse smeri na mestu in med hodom.

Premik rojne črte na velike daljave, ki obdrži tudi čez težavna tla določeno ravnilo, po katerem uravnava vedno sredina.

Priporoča se tudi, seznaniti udeležence z znamenji, ki jih za pehoto označuje vežbovnikova točka 23 in včasih voditi oddelke le s temi znamenji.

II. Hodne in bojne vaje.

Enostavne hodne vaje, po katerih naj zraste hodna sposobnost, brez in z obremenjenjem. (Breme bodi sorazmerno fizični moči posameznika.)

Ravnava hodne brzine na raznih tleh (terenu).

Zmagovanje zaprek v hodni četi.

Vaje v hodu, združene s poročevalnimi vajami in ob hodu varovalna služba (opazovanje, poročanje, posredovanje poročil in kratkih povelj). Sempatja se naj napravi rojna črta in se vadi v premiku na velike daljave.

Varovalna služba med odmorom (straže in glavne straže).

Vaje v določevanju kraja in časa. Orijentiranje podnevi (kako visoko je sonce) in ponoči (severnica). Vporaba krajevnih in časovnih ločil, n. pr. ure, kompasa, mahovne strani dreves in drugo.

Prežne vaje (z vidom in sluhom).

Radetzky reitet uns voran,
er führt uns junge Burschen an.
Radetzky reitet auf dem Pferd,
hält in der Hand das scharfe Schwert.

Dobro delo je storil dr. Andrejka slovenskemu narodu, to dobro delo je tudi dobro izvršil.

Knjiga se dobiva v vseh slovenskih knjigarnah. Cena nam ni znana.

† Poročnik Julij Friedl.

Na južnozahodnem bojišču je padel, zadet od drobca granate v glavo, v starosti 22 let, c. kr. domobranski poročnik v r. Julij Friedl, učitelj v Slivnici pri Mariboru, sin pri Sv. Barbari v Halozah umrlega učitelja Franca Friedl. Odlikovan je bil za hrabrost pred sovražnikom s srebrno svetinjo 2. razreda in z bronasto. Poln domovinske navdušenosti je odšel vrli in pogumni mladenič na bojno polje, kjer se je v raznih bitkah hrabro boril za preljubljenega našega cesarja in za milo domovino, ki jo je ljubil z dna svoje duše. Naposled pa ga je zadela kruta usoda. Pokojni je bil vesel in vnet učitelj, vrl muzik in pevec ter telovadeč, pa tudi pri vseh visoko spoštovan in priljubljen. Tudi dva brata učitelja se borita za domovino. Raz slivniške šole plapolata črna zastava, ki kliče: „Za svobodo naroda in domovine goreč, padel si v boju kot junak se boreč!“ Slava Tebi, mladi slovenski junak! Spavaj mirno, predragi Julij, v častnem svojem grobu in lahka naj Ti bo tuja zemlja! Vsem, ki smo Te poznali, ostaneš v ve-

Čenitev razdalje do 800 korakov (vpoštevaje razne svetlobne in vremenske vplive) napram posameznim osebam (predmetom) in pri dovršenejši vaji tudi napram rojnim skupinam.

Vse vaje se dajo lahko urediti tako, da nastopajo hkrati nasprotniki.

III. Teoretični pouk.

Prva pomoč ponesrečencem in ranjencem.

Glede zdravja: Kako je ravnati ob veliki vročini in mrazu, škodljivost vživanja slabe vode in preveč alkohola. Nega telesa, zlasti nog. Glede zdravja ob boji.

To je tehnična razvrstitev vojaške priprave, ki naj vsposablja avstrijske mladeniče od 16. do pravega vojaškega leta za vojniško službo. Po tej razvrstitvi poučuje tudi stotnik Oskar Jory. Večino teh vaj bo mogoče vaditi le na prostem. Pametno vadene bodo vsekako razvijale telo, utrjevale mišičevje ter ostrile čute. Samo za proste dneve bo šla trda.

„Mladost.“ A. Komljanec.

Gospodarski izgled v bodočnost.

Ublaženje političnih in narodnih nasprotstev nam daje upanje, da se tudi gospodarski razvoj pospeši. Pomisliti je treba, da so ravno brezplodni politični boji ovirali v največji meri, da se gospodarstvo ni moglo povspeti do tiste višine, kakor v drugih državah. Zlasti velja to za kmetijstvo, ki potrebuje intenzivnejšega obdelovanja. Ako primerjamo povprečni donos pšenice na obdelanem enem hektarju v letih 1908 do 1912, vidimo naslednje: na Ogrskem znaša donos 12.4, na Avstrijskem 13.6, v Nemčiji 20.7, na Angleškem 21.4, v Belgiji 24.5. Res je, da treba pri nas vpoštevati klimatične razmere, toda so drugi faktorji, ki zmanjšujejo donosnost našega zemljišča. Pomanjkanje kmetijskih strojev, nezadostna izobrazba naših poljedelcev, premajhna poraba umetnih gnojil, pomanjkanje cenega kredita in posebnost v razdelitvi zemljišč so glavni vzroki manjše donosnosti. Treba bo tudi več investirati v kmetijstvo, kar ne bo brez uspeha, kajti računati moramo, da bodo visoke žitne cene še delj časa vladale.

Industrija se je med vojno znatno razvila in okrepila, kar nam kažejo že znatna zvišanja glavnice industrijskih družb. Zato bo pa tudi zmožna, da se bo po končani vojni lahko kosala z industrijami drugih držav in da si zopet pridobi ona odjemališča, ki jih je vsled vojne izgubila. Kajpada ne pojde tako gladko, ker se ne bodo mogle dobiti surovine iz inozemstva, kar se tiče onih industrij, ki so na te surovine navezane. Toda ona podjetja, — in ta so se sedaj med vojno jako pomnožila — ki so neodvisna glede tvarine, ki jo obdelujejo, bodo svojo delazmožnost takoj po končani vojni v polni meri izkoriščala.

dnem spominu. Bila je pač božja volja tako in njej se moramo podvreči. To naj bo tolažba v veliki bolesti Tvoji blagi, skrbni materi, sestri in bratoma in vsem Tvojim sorodnikom, prijateljem in znancem.

Hvaležni učenci svojemu učitelju.

Kmečko dekle iz Slivnice, učenka padlega slovenskega junaka, je napisala poročniku Friedlu v spomin sledeče vrstice:

Prišla je tužna vest z italijanskega bojišča, da smo izgubili priljubljenega in blagega učitelja Julija Friedl. Zadel ga je sovražna granata. Učenci slivniške šole smo zaplakali ob tej grozni novici, kajti Tebe, dragi učitelj, ne pozabimo nikoli. Bil je v evetu svoje mladosti in mlad je umrl junaške smrti za domovino, ki jo je tako neizrečeno ljubil. Pokojnik je bil izvrsten učitelj in izboren pevec. Ko je začel tukaj v Slivnici učiteljovati, se je takoj priljubil vsem učencem. Bil je mil, strog in do skrajnosti dober. Za njim žaluje dobra mamica, ki ga je zelo ljubila in ki bi ji bil krepka opora na stare dni. Bil je že poročnik in na njegovih prsih se je svetila srebrna kolajna. Koliko nad in načrtov je šlo s Teboj v grob, mili naš gospod učitelj! Ne veš, s kakšno nestrpnostjo smo Te pričakovali, da nas še prideš nazaj počevati. Pa ljubi Bog je ukrenil drugače. Pri Očetu nebeškem dobiš zaslužen plačilo za Tvoj požrtvovalni trud, ki si ga imel s svojimi učenci. Tvoj duh pa bo živel vedno med Tvojimi hvaležnimi, v poduk izročeni otroci. Vedno se Te bomo spominjali v gorečih molitvah. Spavaj sladko v tuji zemlji! Upamo, da se snidemo nad zvezdami!

Zato bodo pa tudi lahko konkurirala z onimi deželami, ki so navezane na morja in ki bodo vsled pomanjkanja ladij le v mali meri mogla izvrševati izvažanje svojih izdelkov. Gospodarske konference sovražnih nam držav, ki imajo namen, popolnoma izolirati osrednji državi, ne smejo in ne morejo vplivati na nas, ker končno je vsaka država v gospodarskem oziru kolikor toliko odvisna od sosedne države. Državne finance se morajo ustaliti, o tem ni govora. A te se zgodi s tem, da se otvorijo novi dohodni viri in pa da se uvede varčevanje z gotovimi izdatki. Nič nam pa ne more omajati nade, da bomo, kakor na vojnem tako tudi na gospodarskem polju vspevali in da najdemo dobro rešitev sedanjega zamotanega položaja.

„Slovenski Trgovski Vestnik.“

Rusko bojišče.

Velikanska je borba, ki divja na ruski fronti od Karpatov na rumunsko-bukovinski meji in do Dvne na severu. Na treh točkah so sedaj v teku izredno hudi boji: v Galiciji pri prelazu Jablonica in zahodno Bučaca, v Voliniji ob Stohodu in na severu pri železniškem križišču Baranoviči. Pri Jablonici se bje boj za ruski prehod na Ogrsko. V skalnatih karpatskih soteskah se naši krepke ustavljajo ruski premoči. V Bukovini in zahodno od Kolomeje nobenih posebnih dogodkov. Dne 12. julija so Rusi pričeli hudo napadati tudi naše postojanke zahodno od Bučaca. Kjer so vdrli v naše jarke, so bili s krvavimi izgubami zopet vrženi nazaj. Ob Stohodu se je ruska sila nekoliko ustavila. Očividno je rusko armadno vodstvo odredilo na tej fronti odmor, da se pokopljejo številni ruski mrličji. Na severu so pri mestu Baranoviči vrgli Rusi proti armadi bavarskega princa Leopolda nič manj nego deset armadnih zborov, to je približno pol milijona ljudi. Torej ruska ofenziva tudi na severni strani Pripjet-močvirja. Nekatere vesti trdijo, da je načrt sedanje ruske ofenzive izdelal generalisim veliki knez Nikolaj Nikolajevič. General Brusilov samo izvršuje povelja velikega kneza.

Dogodki na ruskem bojišču.

Dne 9. julija: V Bukovini in Galiciji mirno. V Voliniji se izjavili sovražnikovi sunki zahodno in jugozahodno od Lucka.

Dne 10. julija: V Bukovini nobenih posebnih dogodkov. Pri kraju Zabie ob reki Čeremoš odbili ruske sunke. Hudi boji z menjajočimi uspehi ob Stohodu.

Dne 11. julija: Južno od Mikuličina (gališki Karpati) so naši na višini Hordie odbili sedem ruskih sunkov. Pri kraju Janovka ob Stohodu uničili ruske oddelke, ki so prekoračili reko. Ne eni mož se ni vrnil na južni breg. Ob Stohodu v dveh dneh vjeli čez 2000 Rusov. Bitka ob Stohodu se nadaljuje z vso ljutostjo.

Od Rige do Karpatov

Budimpeštanski list „Est Ujsag“ piše: Iz priprav je sklepati, da se bo vršila na ruski fronti od Rige do Karpatov ena sama velikanska bitka. Fronta med Rigo in Dvinskem se nahaja v težkem artilerijskem ognju. Pri Smorgonu in Molotohnu so hude borbe v polnem teku. Na bojni črti v Voliniji postajajo boji vsak dan hujši.

Bitka pri prelazu Jablonica.

Na južnem krilu gališkega bojišča silijo Rusi ob reki Prut južno od vasi Mikuličin proti karpatskemu prelazu Jablonica. Na tem prostoru, to je na pobočju galiških Karpatov, se je razvila huda bitka. Dočim so čete generala Lešičkega začetkoma prodirale le polagoma mimo Mikuličina proti Ogrski, je rusko armadno vodstvo dne 11. julija na vzhodni strani Pruta poslalo močne čete proti Jablonici. Gorski greben Laszlov z višino Hordie, za katero se sedaj vrši vroč boj, se povspne čez 1400 m visoko in je mestoma zelo strm. Dosedaj so se še vsi ruski pozikusi, priti v posest te višine, izjalovili. Naši krepke branijo svoje postojanke. Sedem ljutih sovražnih napadov je dosedaj popolnoma ponesrečilo. — Pot na Ogrsko je za Ruse silno draga.

Bitka ob Stohodu.

Bitka, ki se sedaj bje ob reki Stohod v Voliniji, je ena najkrvavejših bitk, ki so se dosedaj odigravale na ruski fronti. Na obeh straneh se bijejo na življenje in smrt. Rusi predobro poznajo važnost fronte ob Stohodu. Če se jim posreči potisniti našo armado dalje proti zahodu, je ogrožena cela

vrsta važnih postojank, n. pr.: Kovel, Brest-Litovsk, Pinsk, Holm in Lvov. Rusi so vrgli v ta prostor veliko število rezerv. Ruska napadalna infanterijska armada šteje pet armadnih zborov. Na njenem severnem krilu pa so zbrane velike čete kozakov. Naše čete se borijo z brezprimerno hrabrostjo, da preprečijo orusko prodiranje.

Dva ruska armadna zbora uničena.

Vjet ruski zrakoplovec pripoveduje, da sta v prostoru pri Lucku bila v zadnjih bojih po strašnem artilerijskem ognju in ognju strojnih pušk uničena kar dva ruska armadna zbora. Kar ni bilo pomandrane v ognju, je bilo uničeno v bajonetnem jurišu in ročnem metožu.

Ofenziva generala Kuropatkina.

Kakor se poroča iz Ženeve, je general Kuropatkin dobil ukaz, naj nemudoma prične ofenzivo proti Baranovičem. Glavno skrb četverozveze tvori preprečenje izmenjave nemških čet na posameznih odsekih zapadne fronte, da sovražnik ne bi mogel pričeti večje protiofenzive.

Veliki knez Nikolajevič.

Iz poročil petrograjskih listov je posneti, da ima vrhovno vodstvo ruske napadalne armade zopet generalisim veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Brusilov je podrejen velikemu knezu. V Bukovini in pri Kolomeji poveljuje general Lešický, ob Strypi general Šerbatov, general Kaladin pri Lucku, general Šaharov pa severno od Lucka. Ruskim četam proti nemški črti poveljuje general Kuropatkin.

Nova razvrstitev ruskih čet.

Iz vojnega poročevalnega stana se poroča: V štiritedenski ofenzivi so imeli Rusi na južni fronti tako ogromne izgube, da njihova napadalna sila na 320 km dolgi fronti med gornjim tokom Stohoda in Mikuličinom vidno pojema, tako, da bodo v kratkem ustavili svoje napade. V tem odmoru se bodo vršila nova razvrščanja ruskih čet in bodo tudi pritegnili novih ojačenj, baje 13 novih divizij, ki so že na potu na fronto.

Velika ruska vojna posvetovanja.

Ruski car je odpotoval v glavni stan, kjer se bodo vršila velika vojna posvetovanja, katerih se bodo vdeležili vsi armadni poveljniki in cela vrsta visokih ruskih generalov. Posvetovanju bo predsedoval ruski car. Po končanem posvetovanju se pa bo vršila konferenca zastopnikov četverosporazumovih držav. Francijo bo zastopal namesto obolelega generala Paua visok častnik iz generalnega štaba, ki je že odpotoval v Rusijo.

Italijansko bojišče.

Dočim s soške fronte ni zadnje dni skoro nobenih poročil, prihajajo z naše južnotirolske fronte vesti o izredno srditih borbah, ki so se razvile med Adižo in Brento. Posebno v prostoru južno od Suganske doline napada sovražnik z veliko ljutostjo. Glavna tarča italijanskih napadov so gore: Monte Zebio, Monte Interrotto in Monte Rasta na severni strani Asiaga. Tudi v dolini Posine in na gori Pasubio se vrše živahni boji. Zanimivo je, da zbeži zadnji čas mnogo Italijanov prostovoljno v naše vjetništvo.

Dogodki na italijanskem bojišču.

Dne 9. julija: Med Brento in Adižo ljuti boji. Močne sile alincev napadle večkrat naše črte južnovzhodno od gore Cima Dieci (severno od Asiaga). V obrambi so se izredno postavili Slovenci in Hrvati. Polka št. 17 in 70 sta odbila vse italijanske napade. 800 mrtvih Italijanov je ležalo pred našimi jarki. V dolini Valarsa v boju za goro Monte Corno, ki je opetovano menjala svoje gospodarje, vjeli 455 Italijanov. — Križarka „Novara“ potopila v spodnji Adriji 4 angleške parnike.

Dne 10. julija: Na fronti nobenih važnih bojev. Naša pomorska letala so vrgla veliko bomb na vojaške naprave in kolodvor v mestu Latissana na Laškem. Bombe so povzročile velike požare.

Dne 11. julija: Južnovzhodno od Suganske doline naši odbili močen napad na goro Monte Rasta. Sovražna infanterija je bila na golem prostoru prisiljena se vleči na tla in je bila po našem ognju skoro popolnoma uničena. Padlo je do 1000 mož. — Naš letalec je metal na orožarno v Špeciji bombe in se je srečno vrnil. Drugi letalec pa so vspešno metali bombe na mesto Ravenna. — Tri sovražni rušilci so z malim uspehom obstreljevali mesto Poreč v Istri.

Slovenci in Hrvati v bojih južno Suganske doline.

Iz vojnoporočevalskega stana se 10. julija poroča: Italijani napadajo sedaj v glavnem naše gor-

ske postojanke južnovzhodno Cima Dieci in gore Zebio, kjer poskušajo predreti ob močni podpori artilerije. V ljutih bojih, v katerih so postojanke ostale v naši posesti, so se odlikovali posebno Slovenci in Hrvati v besnečem spopadu. Pred našimi postojankami leži skoro 800 trupel v bližinskem boju padlih Italijanov. Južno je italijanska infanterija brezuspešno jurišala proti hribu Interrotto. Začasno se je bilo posrečilo italijanskim oddelkom, da so zasedli hrib Corno severnozahodno Pasubija. Protinapad deželnih strelcev jih je vrgel nazaj čez pobočje.

30.000 Italijanov padlo.

V času od 27. junija do 10. julija, kar se vrši na južno-tirolski fronti italijanska ofenziva, so Lahi izgubili, kakor zatrjujejo nevtralna poročila, čez 30 tisoč mrtvih in ranjenih. Posebno veliko so Italijani izgubili častnikov. Do 2. julija se je število padlih zvišalo na 6 generalov, 77 polkovnikov in podpolkovnikov, 125 majorjev, 660 kapitanov, 586 nadporočnikov in 2121 poročnikov. Italijanska napadalna armada v odseku med Sugansko dolino in mestom Asiago, kjer Italijani napadajo z največjo silo, znaša 5 do 6 armadnih zborov.

Izdajalec vjet.

V zadnjih bojih med Brento in Adižo so naše čete vjele bivšega tridentinskega državnega in deželnega poslanca dr. Cezarja Battisti, ki je pred izbruhom vojske utekel v Italijo. Sedaj je poveljeval kot stotnik italijanskim alpincem. Battistija so zaprli v trdnjavi Trident, kjer bo prišel pred vojno sodišče.

Dogodki na morju.

Dne 10. julija zjutraj zarana je trčila naša križarka „Novara“ v Otrantski morski ožini v Jadranskem morju na skupino peterih oboroženih angleških parnikov, katere je s topovskimi streli potopila. Od posadke je bilo rešenih 9 angleških pomorščakov.

Dne 11. julija zjutraj so pripluli trije italijanski rušilci pred Poreč in so oddali nekaj strelcev na mesto. Poškodovani sta bili dve zasebni hiši in stolp poslopja deželne zbornice. Ranjen ni bil nihče. Naše obrambne baterije so sovražne ladje takoj pregnale.

Italijani proti Angležem.

V italijanskem senatu se ponavljajo napadi zoper Angleže. Italijane najbolj jezi, da smatrajo Angleži Italijo kot revno deželo in pripisujejo samim sebi, da so storili Italijanom že mnogo uslug. Zaradi takih enakih angleških trditvev je senator Marconi v seji italijanskega senata očitno napadel Angleže. Marconiju so mnogi senatorji živahno pritrjevali.

Francosko bojišče.

Na celi fronti živahni artilerijski boji. Pri Belloy—Soyecourtu južno od reke Somme so bili Francozi hudo poraženi. Severno od reke Somme pri Contal-Maisonu so dosegli Angleži nekaj delnih uspehov. Ob reki Mozi siloviti francoski napadi. Nemci so se približali dvema verdupskima notranjima utrdbama Souville in Lauffe.

Francoski poraz ob Sommi.

Dne 10. julija so napravili Francozi z ogromnimi močmi velikopotezen napad na nemške postojanke južno od reke Somme na črti Belloy—Soyecourt. Francoski napad ni bil samo gladko odbit, marveč so Nemci s protinapadom prizadjali Francozom hud poraz. Na stotine mrtvih Francozov je pokrivalo bojišče, več sto jih je pa bilo vjetih.

Zakaj je francosko junaštvo pred Verdunom brezprimerno?

Zastopnik angleškega časopisja v francoskem glavnem stanu piše: Da je francosko junaštvo pred Verdunom brezprimerno, more razumeti samo tisti, komur je znana moč nemške artilerije pred Verdunom. Moč nemške artilerije pred Verdunom nima primere v tej svetovni vojski in proti taki artileriji se borijo Francozi že več kakor 4 mesece.

Od sovražnika priznana viteška hrabrost.

Znani nemški zrakoplovec nadporočnik Immelmann je padel dne 18. junija v zračnem boju med oddelkom angleških in nemških letal. Immelmann se sme ponašati, da je v sekdanji svetovni vojski sestrelil in vničil največje število sovražnih letal, 17 po številu. V boju z 18 angleškim letalom ga je pa zadel v glavo sovražna krogla in Immelmann je padel mrtev na zemljo. Dne 30. junija je priplul angleški zrakoplov nad grajščino F., kjer je pokopan Immelmann. Sovražni zrakoplov je vrgel nad grajščino pločevinasto posodo, v kateri se je nahajal venec 17

svezih cvetlic s črnim trakom. V posodi je bilo pis-mo sledeče vsebine: Vrženo na zemljo dne 30. junija nad grajščino F. za nadporočnika Immelmanna, u-mrlega v zračnem boju dne 18. junija. V spomin vi-teškemu in hrabremu sovražniku. Od vojskujočega se oddelka zračnih letal.

Pred Solunom.

Pred Solunom, t. j. južno od Dojranskega je- zera in pokrajini Kilindir, manjše praske in boji s topovi. Francozi in Angleži z vžigalnimi bombami u- ničujejo macedonskemu prebivalstvu spravljeno žito.

Bolgarsko uradno poročilo.

Sofija, 11. julija.

Bolgarski generalni štab razglša: Na mace- donski fronti nikake spremembe. Slab artilerijski o- genj na obeh straneh in pogosti spopađi patrolj se nadaljujejo. Dne 9. julija je skušal francoski oddelek napasti opazovalno stražo južno od Dojranskega je- zera. Straža je sovražnika z bližine napadla s srdi- tim puškinim ognjem in metanjem ročnih granat ter ga je prisilila, da se je moral v neredu umakniti. Sovražnik je zapustil štiri mrtve in več vojnega gra- diva.

Sovražnik se silno trudi, da bi uničil sadove pridnega dela mirnih prebivalcev v spodnjem delu doline Mesta. Letalci mečejo vsak dan na požeto žito vžigalne bombe, ki povzročajo požare. Od bolgarske slrni se je vse potrebno storilo, da sovražne vžigal- ne bombe ne bodo imele vspeha. Bolgarski letalci se pridno gibljejo ter izvršujejo poizvedovalno službo.

Turška bojišča.

Iz Carigrada poročajo, da so pričeli Turki na celi front ofenzivo proti Rusom. S kakim vspehom, še sedaj ni znano. Pri Bagdadu v Perziji so se Ru- si umaknili za 130 km.

Grčija.

Volitve na Grškem.

Svicaarski listi javljajo: Venizelosova stranka je sklenila, da postavi kandidate v vseh grških okra- jih. Venizelos sam bo kandidiral v devetih okrajih. Poroča se, da se je na ustanovnem zborovanju Veni- zelosove stranke konstatiralo, da se je število članov znižalo skoraj za polovico.

Pod vodo v Ameriko.

V nedeljo, dne 9. julija, je priplul v pristaniš- če Baltimore v Severni Ameriki nemški trgovski pod- morski čoln „Deutschland.“ Pripeljal je dragoceni to- vor barvil, 20 milj od obrežja so ga zasledovale an- gleške in francoske križarke, rakli tega se je njegov dohod malo zakasnil. Nova trgovska ladja je velika posebnost, ki vzbuja po celem svetu izvanredno zani- manje. Čoln je dolg 315, širok 30 čevljev. Posadka, ki je oblečena v uniformo nemške trgovske mornari- ce, šteje 30 mož. Ladja je prepotovala 400 milj čez o- cean. Kadar so na čolnu slutili, da se nahajajo kje v bližini sovražne bojne ladje, je plul čoln pod vodo. Skupno je prevozil čoln pod vodo 90 morskih milj. Bremen je zapustil sredi meseca junija. Blago, ki ga je vozil, je nepokvarjeno. V Baltimoru bo naložil ni- klja in gumija. Na čolnu je prostora za 750 ton. Ke- daj bo „Deutschland“ odplula iz Baltimora, še ni do- ločeno. Gotovo bodo naperile angleške in francoske bojne ladje velik lov na predržno ladjico, ki je pre- drla angleško blokado. V Ameriki se sedaj bavijo z vprašanjem, ali se naj smatra „Deutschland“ kot tr- govška ali bojna ladja. Ladjo so natančno preiskali. Ako je čoln oborožen kakor druge trgovske ladje v obrambne svrhe in ako obstoja posadka iz trgovskih mornarjev, potem ga bo ameriška vlada najbrž sma- trala za trgovsko ladjo. Vlada bo končno razsodila na podlagi poročila carinskega urada v Baltimoru in preiskave, ki jo bodo izvršili ameriški mornariški ča- stniki. Dokler se cela zadeva ne razjasni, ostane čoln pod nadzorstvom. Ameriški politiki se sedaj pre- pirajo radi vprašanja, ali je sedaj angleška blokada predrta ali ne. Ako se proglasi angleška blokada kot predrta, bo najbrž Amerika zahtevala zopetni prosti promet nevtralnih trgovskih ladij.

Drzni čin nemškega trgovskega podmorskega čolna je spravil Amerikance po koncu. Od vseh stra- ni vozijo vlaki velike množice ljudi v Baltimore. Me- sto je natlačeno polno ljudi. Vse z veliko nestrpnos- jo pričakuje odločitve: ali je „Deutschland“ trgovska ali bojna ladja. Kanadska vlada, ki ima skupno kon- trolno izdelovanje niklja, je dovolila izvoz niklja v Združene države samo pod pogojem, da se od izva- žanega niklja nič ne odpelje v Nemčijo in Avstrijo. Podmorski čoln „Deutschland“ je v Baltimoru strogo zastražen.

Iz Berolina poročajo, da bodo v nemških ladje- delnicah kmalu dogradili večje število trgovskih pod- morskih ladij.

Četverosporazum ugovarja.

Iz Vašingtona poročajo dne 12. julija, da ste francosko in angleško poslaništvo pri vladi Združe- nih držav protestirali proti temu, da bi nemški pod- morski čoln „Deutschland“ smatrala za trgovsko la- djo, ker je po svojem ustroju edino le bojna ladja. Ameriška vlada se še ni odločila.

Rusija-Japan-Amerika-Kitaj.

Pogodba med Rusijo in Japonsko ni vzbudila samo na Angleškem in drugih četverosporazumovih deželah velikega in skoro neprijetnega presenečenja, ampak tudi v Ameriki. Združene države skušajo, kakor poroča list „Central News“ iz Vašingtona, kot protiutež rusko-japonski pogodbi pridobiti Kitajsko za se. Ameriški denarni zavodi hočejo odslej Kitajs- ki preskrbeti izvanredno posojilo.

Politične vesti.

Važne spremembe. „Grazer Volksblatt“ z dne 12. t. m. poroča, da je dosedanji generalni guverner v Srbiji grof pl. Salis-Seewis odpoklican s svojega dosedanjega mesta in je do svoje zopetne službene vporabe nastopil dopust. Tudi v osebi načelnika na- šega generalnega štaba se bo baje v bližnjem času zgodila sprememba.

Želja nemškega narodnega sveta na Češkem. V seji nemškega narodnega sveta na Češkem, dne 7. julija se je v razpravi raznih političnih dnevnih vprašanj omenjalo tudi pomemben pojav v ogrski poslanski zbornici. Izrekla se je nujna želja, da naj pride končno tudi nemška Avstrija do besede in pove na primeren način na merodajnih mestih svoje stališče glede nove uredbe razmer v Avstro- Ogrski.

Tisza na Dunaju. Ministrski predsednik grof Tisza je dne 13. julija odpotoval na Dunaj, kjer bo pri cesarju sprejet v avdienci, da mu stavi pred- loge glede nameravane avdijske zaupnikov opozi- cije: grofa Julija Andrassyja, grofa Alberta Appo- nya in Štefana pl. Rakovskega.

Ovire v prizadevanju za zedinjenje čeških strank. Razni češki listi pišejo, da se pogajanja za ustanovitev skupne narodne stranke ne morejo ga- niti preko mrtve točke. Ovire izhajajo iz o-ebnega častihlepja ljudi, ki bi na vsak način radi igrali vlogo. K temu pišejo listu „Bohemia“ iz čeških političnih krogov: Taktika za zedinjenje čeških strank se deli v dve etapi: Prvič gre za to, da se takojimenovalne meščanske stranke združijo v novi stranki, le ta pa naj bi potem stopila z ostalimi češkimi strankami (agrarno, katoliško in socialno demokratično) v enotno politično zvezo. Glede pr- vega koraka se med prizadetimi češkimi strankami še vedno vrše pogajanja, kar se pa tiče ustanovit- ve druge skupine, je med strankami popoln spo- razum.

Drobtinica pravičnosti glede tržaškega šolstva. Tržaški „Edino-ti“ pišejo: Z današnjim dnem se je naklonila slovenski stvari v tržaški okolici drobtina pravičnosti. Iznad duri vseh občinskih šol po tr- žaški okolici so sneli samolaški nadpis in ga na- domestili z dvojezičnim: „Mestna ljudska šola — Civica scuola popolare.“ — Merodajnim činiteljem, ki so to odredili, bodi izrečena zahvala. Dodajamo pa še prošnjo, naj bi se istotako izpremenili tudi zapisniki, tedniki in ostale samolaške tiskovine; zlasti pa tudi šolska izpričevala, ki nosijo učencev jezik še le na drugem mestu. Ko smo prejeli to mrvico pravičnosti, se nam vzbujajo grenki spomi- ni iz nedavne prošlosti, ko so slovenski otroci pod raznimi vplivi izvestnih činiteljev prehajali v itali- janske oddelke. Kako neki je sedaj pri srcu neke- mu voditelju, ki je tik pred izbruhom vojne zagro- zil neki učiteljici z „raportom“, ker se je drznila na konferenci staviti predlog, naj bi se slovensko učiteljstvo smelo vendar slovenski razgovarjati med seboj, oziroma razpravljati o raznih šolskih stva- reh!!

Odredbe proti sokrivcem sarajevskega umora. Vojaška uprava Srbije razglša odredbo, s katero se določa, da je premoženje sokrivcev sarajevskega umora zapadlo v prid države. Odredba je stopila v veljavo na dan sarajevskega umora dne 28 ju- nija.

Nova ruska mornarična postaja. Nemški listi priobčujejo, da je slišati, da je ruska mornarična po- staja Kildin na Murmanskem obali sedaj dograjena. Namestili bodo tu lahke križarke in torpedovke. Ve- čina teh je bila tekom vojske zgrajena na Angleš- kem, ki bo poslala v Kildin tudi več podmorskih čol- nov. Zgradba mornarične postaje je bila zvezana z znatnimi stroški, ker je bilo treba veliko razstrelje- vati. Luka leži v zanožini Kola, je skozi celo leto prosta ledu ter je v neposredni zvezi z murmansko železnico. Lord Kitchener je nameraval pluti do Se- mevade, končne točke murmanske železnice, odkoder bi se bil s to železnico peljal v Petrograd.

Tedenske novice.

Častni kanonik Franc Pintarič †. Pretekli pon- deljek je umrl v Radgoni častni kanonik, okrožni dekan in mestni župnik radgonski, mil. g. Franc Pinterič v visoki starosti 78 let. Rajni je bil ro- jen leta 1838 v Središču, in v mašnika posvečen leta 1858. Bil je Slovenec in blagega značaja. Sve- tila mu večna luč!

Katoličani v Nemčiji. Ker je radi vojske bil nameravani 61. veliki shod katoličanov v Nemčiji nemogoč, se je v Frankobrodu vršilo dne 4. in 5. julija posvetovanje številnih odsekov katoliškega shoda. Zborovanju je predsedoval grof Droste Na- stopilo je 12 govornikov.

Nekaj besed h Gregorčičevi „Soči“. Slovenski vojak nam piše z fronte: Krasna Gregorčičeva pe- sem „Soči“ od leta 1885 je prišla letos že v čud- ne polčzaje. Objavljena v nekem moravskem listu, jo je zaplenila pristojna oblast. V dobri nem-ki prestavi od dr. Rud. pl. Andrejke jo je graška „Ta- gespost“ nedavno deloma natisnila, s pripombo, da je v resnici preroška. Radoveden sem, v kakšen položaj pride tretjič. Ako bi bil spesnik kak Goe- the ali pa drugi dober nemški pesnik, bi ga Nem- ci gotovo oboževali. Tako bi častilo nemško ljud- stvo svoje odlične moze! Kaj pa pri nas? Še ma- lo kdo se zmeni za krasne zaklade naših najbolj- ših pesnikov, dokler se res ne pozabijo. To je mnenje priprostega vojaka, kateri na 100 korakov daljave izplačuje s strojno puško italijanskim izda- jalcem, kar nam je pred 30 leti prerokoval naš slavni Gregorčič! — V naši podzemski vili sem Vam pred kratkim pridobil 2 naročnika. Za danes srčne vojaške pozdrave! Emeran Stoklas.

Priljubljenost Henrika Sienkiewicza. Veliki polj- ski pisatelj Henrik Sienkiewicz je pred kratkim ob- hajal svojo 70letnico. Poznanjski nadškof je v po- češčenje Sienkiewicza dal prirediti zbiranje miloda- rov za podporo poljskega prebivalstva v okupiranih delih Poljske in je nabral 250.000 mark.

Katoliška dekliška organizacija. Dne 28. feb- ruarja 1916 so zborovale vodnice ženske mladine in njene prijateljice iz nadškofije Monakovo-Freising v Monakovem na Bavarskem. Njih konferenca je skle- nila: 1. Zbirati z novo vsem šoli odrasle deklice. Razlog za to so nove npravne nevarnosti, ker je voj- na zrahljala družinsko življenje in ogrozila vzgojo. Organizacija naj pomaga deklice vzgojiti versko in npravno ter jih navaja, da bodo zvesto izpolnjevale dolžnosti in da se izobrazijo družabno. 2. Organiza- cija naj pomore, da postanejo izobražene gospodinje, zveste domači hiši, ki znajo misliti družini v korist, zlasti pa jim vcepi dvoje, da bodo znale ceniti devi- štvu, v slučaju zakona pa, da se bodo znale žrtvo- vati za pravo, žrtve zmnožno materinstvo. 3. Trojni vzor naj zrejo vse katoliške žene in device, ki jih kliče čas k delu v katoliških dekliških organizacijah, namreč: vzgojiti rastoči dekliški rod za družino, za cerkev in za domovino. — Tudi Slovenci bomo mora- li gledati, da se kmalu iznebimo mrtvila, ki leži nad našimi organizacijami.

Zrelostni izpiti na ženskem učiteljskem šolskih sester v Mariboru. Pod predsedstvom deželnega šol- skega nadzornika g. dvornega svetnika Končnika so se vršili na ženskem učiteljskem šolskih sester v Ma- riboru zrelostni izpiti od 3. do 5. julija. Vseh 29 ma- turantinj je prestalo izbit, 11 izmed njih z odliko. Odliko so dobile te-le Slovenke: gđe. Lizika Broman, Marija Kovačič, Jožica Mlinarič, Fanica Presker in Milka Tominešek.

Odlikovani slovenski štajerski učitelji. Z bro- nasto kolajno je bil odlikovan praporščak Fr. Luk- nar, učitelj pri Sv. Juriju ob Ščavnici. S srebrno hrabrostno kolajno II. razreda je bil odlikovan pa- dli kadet Franc Čater, učitelj na Gomilskem, nadal- je poročnik Anton Gmajner, učitelj v Pilstanju, po- ročnik Henrik Klenovšek, učitelj pri Novicerkvi ter poročnik Maksimilijan Wudler, učitelj na Laškem.

Zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem ima svoj redni (XVI.) občni zbor v četrtek, dne 27. jul- ja v Gradcu.

Krivo pričanje pred vojaškim sodiščem. Pred mariborskim okrožnim sodiščem se je pretekli torek

zagovarjala babica Barbara Kuttnik iz Slov. Bistricе zaradi hudodelstva krivega pričanja. V kazenski zadevi proti bivšemu županu v Črešnjevcu, Simonu Pušniku je orožništvu in preiskovalnemu sodniku v Slov. Bistrici izpovedala, da je slišala inkriminirane Pušnikove izraze. Pri vojaškem sodišču v Gradcu je pa hotela spremeniti svoje izpovedbe na ta način, da je skušala spraviti obtoženčeve izraze v drugačno zvezo. Mariborsko okrožno sodišče jo je zaradi krivega pričanja obsodilo na šest tednov težke ječe.

Razpis natečaja za crnogorske ljudske sole. C. in kr. vojna uprava Črne gore namerava popolniti izpraznjena mesta na osnovnih (ljudskih) crnogorskih šolah z izvrstnimi učitelji in učiteljicami iz avstro-ogrske monarhije. Vsi oni ki bi hoteli biti nameščeni na teh šolah kot učitelji (učiteljice), se s tem pozivajo, da kar najprej pošljejo svoje prošnje »C. in kr. vojnemu generalnemu poveljstvu v Črni gori, etapna pošta Cetinje«. — Prošnji, ki naj se predloži predpisanim službenim potom, treba priložiti: 1. Krstni list. 2. Izpričevala izvršenih šol in učnih zavodov. 3. Izpričevala o položenih izpitih. 4. Domoivnico. 5. Izpričevalo, s katerim politična oblast dotičnega bivališča potrjuje, da ni nikakih zaprek, da prositelj (prositeljica) stopi v učiteljsko službo pod c. in kr. vojno upravo Črne gore. 6. Opis življenja (curriculum vitae). Učitelji bodo dobivali po svoji kvalifikaciji in po letih, ki so jih prebili v učiteljski službi, letno plačilo 1400 kron do 3400 K in po'eg tega stanovanje v naravi ali pa primeren pavšal. One učiteljske osebe, ki bi mogle deco poučevati tudi v nemškem jeziku, bodo dobivale razen svojih redovitih prejemkov tudi še plačilni dodatek letnih 240 kron. Vojna uprava se bo posebno pobrigala, da se prosilcem zasigura pravo, ki je imajo do pokojnine, in pa morebitni povratek v njih dosedanje službo.

Za povzdigo našega pomorstva. »Obzor« priobčuje dopis s Sušaka, v katerem se ponovno izraža želja, da bi hrvatska vlada dvignila hrvatsko navtično šolo v Bakru na stopnjo akademije, kakor je madžarska vlada hitro ustanovila na Reki madžarsko navtično akademijo. Še le zadnji čas se je začelo misliti na strojniško šolo v Bakru, do čim je madžarska vlada odvarjala vsako leto na Reki tečaje za strojnike. Mi smo pomorski narod, pa imajo drugi narodi, ki niso Primorci, več nego mi. V Dalmaciji sta dve navtični šoli, v Kotoru in Dubrovniku. Preveč skupaj ste, potrebna bi bila taka šola v Splitu. Najboljši primorski sinovi se izgublajo v uradništvu in Ameriki, morje pa, naše staro, slavno morje, je prepuščeno drugim... Ako hočemo da ono, kar je naše, bode v resnici naše, ohranimo morje na našem Primorcu in sebi.

Uradniška mesta v Trstu. V nemških listih čitamo: Uradniška mesta za vojnospobne častnike. Pri tržaškem mestnem magistratu je zasedli več dobro plačanih uradniških mest. Tako se invalidnim, italijansčine zmožnim častnikom in vojaškim uradnikom skupne armade, vojne mornarice in deželne brambe ponuja prilika, da pridejo do ugodne civilne službe. Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo čim prej na c. kr. cesarsko namestništvo v Trstu.

Vzpenjača na Lovčen. Avstro-ogrski inženirji so napravili od luke v Kotoru do višine Lovčena žično vzpenjačo, slično oni v Zagrebu, po kateri se pošiljajo potrebščine za c. in kr. vojsko v Črni gori. Zgradba je uspela izborna; potreba je bilo premagati velike težkoče. Proga vzpenjače je dolga 4 km.

Stari zvonovi v Dalmaciji. Povodcm rekvizicije cerkvenih zvonov se pregledujejo sedaj stari zvonovi, ker so ti izločeni iz rekvizicije. Tako so v cerkvi sv. Barbare v Šibeniku našli zvon iz cerkvice sv. Gregorija, ki je bil vlit leta 1383, v samostanski cerkvi sv. Lovrenca v Šibeniku je zvon iz leta 1600. Zvon nosi ime »Karagjorgjevič« in je bil pripeljan iz Srbije. Eden najstarejših zvonov v Dalmaciji je pri Sv. Vidu v Trstenu pri Dubrovniku. Ima grb, označen je zvon z letnico 1457.

Gospodarske novice.

Naše olje v Nemčijo. Iz Maribora se nam piše: Na tukajšnjem kolodvoru je naloženih 60 sodov namiznega olja in 10 sodov svinjske masti, da se odpošljejo baje v Nemčijo. Blago odpošljejo mariborski veletrgovci baje zaradi višjih cen za olje in mast v Nemčiji. Ker pa gre v našem mestu tako tesno za olje in svinjsko mast, se prosi okrajno glavarstvo in mestni magistrat, da bi se naj oziralo v prvi vrsti na potrebščine domačega prebivalstva, da ne bo po

cele ure oblegovalo prodajaln za olje in mast, da krije svoje najnujnejše potrebščine.

Nova naredba glede bilanc v vojnem času. Ministrska odredba z dne 6. junija, objavljena dne 8. junija, določa namesto ministerialne naredbe z dne 18. decembra 1915, ki je veljala do dne 30. jun. 1916, nove predpise glede bilanc in glede kršenja v pravih obsežnih določb. Kot končni termin za veljavnost bilančnih olajšav določa nova naredba mesto 30. junija dan 31. decembra 1916, v ostalem pa se naslanja popolnoma na staro naredbo. Krog oseb, ki so oproščene dolžnosti polaganja računskih zaključkov, je ostal isti. Določbe glede oproščenja od bilančne dolžnosti po oblastvenem dovoljenju so se raztegnile tudi na trgovce in podjetja, ki imajo v vojnem ozemlju če že ne sedež ali glavni obrat, vsaj znatni del premoženja, posebno pa terjatve. Tudi smejo politične deželne oblasti oprostiti od bilančne dolžnosti vse pridobitne in gospodarske zadržuge (brez ozira na njih sedež), če zaradi vpoklica svojih upravnih organov ali uradništva niso v stanju, računski zaključek pravočasno sestaviti. V določbah za sestavo skupnih bilanc za več poslovnih let je treba vpoštevati da za marsikatero podjetje pride v poštev že sestava računskega zaključka za tretje vojno poslovno leto. Dovoljeno je tudi, da pridobitne in gospodarske zadržuge z dovoljenjem politične deželne oblasti sestavijo skupni računski zaključek za več poslovnih let v vojni dobi.

Oddaja kovinastega orodja. Mariborsko okrajno glavarstvo razglasa, da se bo po vseh občinah do dne 21. avgusta moralo oddati kovinasto (bakreno, medeno, nikelnasto in enako) orodje in posoda kot n. pr.: kotli za svinjsko pičo, kotli pri štedilnikih, gladilnikih itd. V vsaki občini bo poslovala posebna prevzemna komisija in bo za oddajo določen dan in zbirališče, kamor se bo spravilo vse zasežene kovinaste predmete in orodje. Kdor ne bo oddal, se mu bo pozneje s silo odvzelo. Občine morajo dne 21. avgusta spraviti vso zaseženo robo na železniške postaje in poslati c. in kr. topničarskemu orožnemu skladišču v Gradcu. Odškodnino za predmete se pozneje pošlje skupno za vse občane obč. uradu. Več o tem na uradnih razglasih. — Omenjamo, da se mora vsakdo pokoriti uradni zplembi kovin. Kdor pa n. pr. pri svojem gospodarstvu kak predmet, n. pr. svinjski kotel nujno rabi in ne more dobiti drugega, naj pri okr. glavarstvu prosi, da se oprostí oddaje ali pa se mu vsaj da odlog, da dobi novi kotel.

Prepuščitev žita poljedelcem za dom. Vsled razpisa c. kr. ministrstva za notranje zadeve z dne 22. junija 1916, št. 27810, je c. kr. deželna vlada obvestila okrajna glavarstva, da se v krajih, kjer imajo letos žetev še le po 1. avgustu, sme poljedelcem pustiti žito, kar ga rabijo za dom, do 14 dni po končani žetvi.

Nabiranje kopriv. Štajersko cesarsko namestništvo razglasa: V nekaterih dneh se bo pričela po vsej Avstriji žetev in nabiranje kopriv. Vojaštvo otroci in za drugo delo manj sposobne osebe naj store vse potrebno, da se bo letos nabrala velika množina kopriv, iz katerih se bo delalo vlakno. Predvsem je pomniti, da se kopriv ne sme s koreninami vred izdirati in napol posušenih zlagati na senčnatem prostoru. Za meterski stot posušenih kopriv se bo plačevalo 6 kron. — Glasom uradnih navodil in določil je treba pri nabiranju kopriv paziti na sledeče: 1. Koprive se morajo nabirati potem, ko so odcvetele, torej nekako do konca avgusta. Prej nabrane koprive so brez vrednosti, ker nimajo dovolj trdnega vlakna. 2. Službe proste čete, okrevajoči in vojni ujetniki morajo s srpi, kosami itd. vse koprive v obližju svojih bivališč tik tal porezati, oziroma požeti (ne pa izpuliti) in jih naredkoma posušiti. Pri tem pa je treba paziti na to, da se ne dela kvare poljskim pridelkom. 3. Koprive se morajo osmukati, to je otrebiti listja predno se denejo sušiti. Listje je posebej posušiti in spraviti. Sveže koprive se kaj rade vnamejo, če so v predebelih plasteh; vlakno se spridi in izgubi vso vrednost. Kvarno mu je tudi ležanje na mokrem, vsled česar je treba eno kot drugo opustiti. Občinstvo se pozivlja k nabiranju kopriv. Nabrano blago se mora po občinski urejeno izročiti najbližnjemu etapnemu postajnemu poveljstvu, oziroma vojaškemu krajnemu poveljstvu.

Razne novice.

„Arhiv solza“ je ustanovil španski kralj v svojem gradu v Madridu. Arhiv vodi kraljev zasebni tajnik Emilio Torres s pomočjo 24 uradnikov. Stroške pokriva kralj iz svojih osebnih dohodkov. Na ta „arhiv solza“ se dan za dnevom obrača veliko obupanlih oseb s prošnjo, da bi jim poiskali v vojni izginile svojce. Začelo se je pa tako: Neka belgijska grofica,

katere sin je bil izginil v vojni brez sledu, se je kot prva obrnila na španskega kralja s prošnjo, da bi ji pomagal izvedeti za sina. In res se je kralju posrečilo dobiti željena obvestila. Za ta prijazni čin so kmalu izvedele druge belgijske matere, ki so se nato tudi obrnile na španskega kralja z enakimi prošnjami. Prihajalo je vedno več pisem in vprašanj od vseh strani in končno je moral kralj ustanoviti navedeni arhiv, da more zadostiti vsem zahtevam. Doselej je menda prejel že do 250.000 vprašanj, ki so se večinoma tudi rešila. Kralj se živo zanima za vsak dopis ter večkrat pride v urad, da sam pregleda došle brzojavke.

Grozen vihar v Dunajskem Novem mestu. Pretekli pondeljek zvečer proti 6. uri je razsajal v Dunajskem Novem mestu in okolici grozen vihar, sdužen z nalivi Dunajsko Novomesto je bilo grozno prizadeto. Ubityh je bilo 39 oseb, 200 oseb je pa bilo več ali manj težko ranjenih.

Klobase iz gumija in lima. Tovarnar za izdelovanje klobas Friderik Keler v Hamburgu na Nemškem je razpošiljal pod napačnim imenom na Saksonsko cele zaboje klobas, katere je prodajal kilogram po 3 krone. Oblasti so začele preiskovati te klobase in so našle, da v njih ni bilo najti najmanjšega sledu masti in mesa, marveč so bile izdelane iz na drobno razsekanega gumija, raztopljenega lima in na dobro zmletih las. Sodišče je obsodilo sleparja Kelerja, ki je ogrskega židovskega pokolenja, doma iz Pečuha, na 3 mesece težke ječe in na 2000 mark denarne globe.

Nova vrsta čevljev v Zagrebu. Zagrebčan Štefan From je izdelal novo vrsto čevljev. Podplat je narejen iz tenkega lesa, na katerega je pritrjen dvojni modri podplat iz linoleja. Peta je tudi lesena, na nji pa je podplat iz linoleja. Zgornji del čevljev je narejen iz močno-sivega platna; čevlji so lahki, a kar je glavno, tudi se čisto tiho. Ti čevlji bodo stali 10 K, 6 K in 2 K, kakor že bodo veliki. Popravila za podplate 1 K, a s petami do 2 K, Popraviljal bo sam iznajditelj. Čevlji pridejo že ta mesec v promet.

Italijanskega četovodjo ugrabil iz jarka in ga prinesel svojemu stotniku. Iz Knina v Dalmaciji poročajo, da pripovedujejo tam na dopustu se nahajajoči dalmatinski vojaki, da je vojak Ivo Krvarica s Kninskega polja na patrolji presenetil Italijane z ročnimi granatami. Skočil je v italijanski strelski jarek, zagrabil italijanskega četovodjo, ga vrgel na rame in prinesel žvega in zdravega svojemu stotniku. Četovodja ga je ogrizel na roki, pa ni nič pomagalo, Dalmatinec ga ni izpustil. Četovodja pravi, da mu sicer ni žal, da je vjet, ali sram ga je, da se je to zgodilo na tak način.

Lisice v okolici Vrlike. V okolici Vrlike v Dalmaciji se je pojavilo nenavadno mnogo lisic, ki delajo kmetu ogromno škodo. Petnajst let že ni bilo videti toliko lisic. Nekateri kmetje so dobili dovoljenje za puške, da se ubranijo zveri.

Stara redkev zna telegrafirati. V neki etapi v Franciji tik za fronto so se vojaki vežbali v brezžičnem brzojavljanju. Te vaje je prišel gledat ondi zapovedujoči general in je prijazno vprašal: „No, kako gre?“ — „Izvrstno!“ so mu odgovorili. — „Torej brzojavite kak daljši stavek, da bom videl, kako znate!“ — Vojaka sta se vsedla k aparatu in prepričana, da general niti pojma nima o skrivnostni abecedi za brezžično brzojavljanje, je eden brzojavil: „Ti, prijatelj, ali se ti ne zdi, da ima naš general, ta stara redkev, preveč rudeč nos?“ — General se je malo nasmehnil, potem pa se je na začudenje in grozo telegrafistov vsedel k brzojavnemu aparatu in z brezžičnimi morze-znamenji brzojavil: „Stara redkev je obsodila telegrafista na osem dni zapora!“

Živali v balkanski vojni. Balkanski listi priobčujejo poziv z namenom, v posebni knjigi izbrati vse, kar se je važnega in zanimivega opazilo na živalih (konjih in volih), ki so sodelovale v zadnjih balkanskih vojnah. Poziv, ki so ga podpisali Miloslav Kurtovič, član belgrajškega poljedelskega društva, dr. Josa J. Markovič, član društva za varstvo živali in časnikar Dušan Mil. Sijački, povdarja, da, kakor so predniki zapustili podatke o „šarcu“ kraljeviča Marka, o „rjavcu“ bana Strahiniča in mnogih drugih zvestih živalih starih junakov, ravnotako morajo tudi sedanjiki svojim potomcem zapustiti pisane spomine na zveste domače živali, ki so sodelovale v sedanji vojski in prenašale vse vojne težave daleč proč od domačih jasl. Nekaj takih poročil je že zbranih. Tako je neki vojak opisal, kako se konj ni hotel ločiti od svojega smrtno ranjenega gospodarja, dokler le-ta ni izdihnil in se ohladil. Neki drugi je opazoval, kako je konj jokal za ubitim gospodarjem in ni hotel jesti. Tretji zopet pripoveduje, kako sta se oče in sin nenadoma sešla na bojišču. Neki oče se je namreč letos po zimi z domačimi konji odpravil na pot, da obišče sina-vojaka na dalnjem bojnem polju. Neko noč se je vozil tako po njemu dotodaj nepoznanih krajih. Bila je gosta tema. Na-

enkrat se iz velike daljave oglasi konjsko razgetanje. Kmetova konja zastrizeta iz ušesi in jo na vso moč uhereta v smeri, odkoder je prihajalo konjsko razgetanje. Nato se pa hipno ustavi ob nekem jezdecu — bil je domači sin na domačem konju! Pče je poljubil najprej sina, potem pa njegovega konja, ki je svoje domače od daleč spoznal in z razgetanjem povzročil nenadni srečni sestanek. — Neki konj se je po noči na vojnem taborišču v Kraljavo odtrgal in izginil. Čez tri dni pa je iz Mačve prispel glas, da se je konj vrnil domov. — Tudi o volih se poročajo zanimiva opazovanja, kako mukajo in tulijo, ko se po dolgem času približajo domači hiši, kako se potem vohajo in ližejo s svojimi doma ostalimi tovariši. O nekem volu pripovedujejo celo, da je z glavo porival seno pred svojega ravno iz vojne dospelega druga.

Dopisi.

Maribor. Na ruskem bojišču je padel poročnik Ernest Falatov, sin uradnika tukajšnje moške kaznilnice. Sprevodnik južne železnice Ivan Klasing, doma iz Maribora, se je v Trstu vsled padca tako hudo poškodoval, da bo težko okrevati. Spravili so ga v bolnišnico.

Lembah. Srečko Robič, vojaški oskrbovalni oficijal, je bil odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne kolajne.

Jarenina. Vodstvo jareninske šole je te dni dobilo od Rdečega križa obvestilo, da je Franc Sekol, posestnik in občinski svetovalec v Gačniku, vjet v Zenkovo, gužernija Poltava na Ruskem. Sekol že od avgusta 1914 ni dal nobenega glasu od sebe in se ga je smatralo za mrtvega. Rdeči križ piše, da je Sekol zdrav in da dela v neki občini. Čudno pa je, da njegovi domači niso dobili od njega ne ene dopisnice.

Sv. Lenart v Slov. gor. Na Petrovo, dne 29. junija, popoldne nas je obiskala huda nevihta. Strela je vdarila na dveh krajih.

Mala Nedelja. Iz ruskega ujetništva se je oglašil Franc Krajnc iz občine Radoslavci, kateri je bil 15 mescev pogrešan.

Stojenci pri Ptuj. Poročila se je Jozefa Gnivšek, gostilničarska hči v Stojencih, s Konradom Celi, gostilničarskim sinom iz Markovec, ajhmojstrom v Velikovecu, sedaj črnovojniškimi narednikom v Donaviciu, dne 8. junija v mestni farni cerkvi Marijinega Vnebovzetja v Ljubnu na Gornjem Štajerskem. — Stojnska občina ima dosedaj že 15 padlih junakov. Bog se jih usmili!

Podova pri Račjem. V trgovini J. Milaue na Gorici so vdrli roparji v hišo ter izpraznili tam vse omare. V prodajalni so pregledali vsako vrečo in vsak zavitek. Ob pol enih ponoči so lomili okna in kopali zid. Ravno tisto noč so ropali v trgovini Fr. Novak v Podovi in v drugih vaseh. Zasedli so jih sedaj nekje pod Bočem, kjer so baje skrili v gozdu v skalni jami. Imeli so baje zelo veliko slanino, moke, kave itd.

Šmarje pri Jelšah. V rusko ujetništvo je prišel poročnik Martin Ferencak, doma iz Šmarja pri Jelšah. V našem trgu in okolici se strahovito množijo tatvine na poljih in vlni.

Konjice. Knez Hugon Windischgrätz, major v rezervi, je bil vnovič odlikovan s Signum laudis. — Tukajšnji odvetnik in nadporočnik v rezervi dr. Anton Prus je prejel cesarsko pohvalno priznanje.

Celje. Umrl je tukajšnji slaščičar Robert Petriček v 35. letu svoje starosti. — Pri kopanju v Savinji sta vtonila podčastnika Janez Švorin in Jožef Habla.

Celje. Gostilno »Pri mestu Gradec« je kupil Anton Robek, gostilničar v Narodnem domu.

Celje. V naši bližnji okolici bo letos malo sadja in vsled suše se tudi na polju ne kaže posebnost dobro. Bog nam daj kmalu rahlega deža.

Celje. Dne 18. julija t. l. se bo vršil pod nadzorstvom mil. g. opata Fr. Ogradi na tukajšnji orglarski šoli zrelostni izpit. Med 12 gojenci odhajajo 4: Balog in Rodek iz zagrebške, Randigaj in Florjanc iz lavantske škofije. Novi gojenci se sprejemajo do 15. septembra t. l.

Zadnja poročila došla v petek dne 14. julija.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša: Dunaj, 13. julija.

Rusko bojišče.

V Bukovini južno od Dnjestra pri nespremenjenem položaju nobenih posebnih dogodkov. Zahodno in severozahodno od Bučaca je gna sov-

ražnik zopet nove sile k napadu proti zavezniškim četam, ki jim poveljuje grof Bothmer. Dočim je del njegovih naskakujočih čet bil že pred našimi zaprekami pobit, se je drugemu delu posrečilo, v dreti v ozek kos naše postojanke; nemške in avstro-ogrske cete pa so v takojšnjem protinapadu vrgle Ruse zopet nazaj, tako da so se vsi sovražniki poizkusili ponesrečiti. Številni ruski vjetniki.

Rusko generalštabno poročilo z dne 11. julija se je povzpelo do trditve, da je armada generala Brusilova od začetka ruske ofenzive v jela 266.000 mož. Akoravno je nečelnost ruskega poročanja že davno dobro znana, vendar še enkrat poudarjamo, da je skupno število od Rusov navedenih vjetnikov skoro tako veliko, kolikor znaša skupna moč onih čet naše severne fronte, ki so v preteklih 5 tednih stale tamkaj v resnih bojih.

Italijansko bojišče.

Na fronti med Brento in Adizo je bilo bojno delovanje včeraj zopet živahnije.

Na gori Pasubio je bil nočni napad Lahov odbit. V dolini Posine pod vednim močnim topovskim ognjem opetovani sunki številnih patrulj. V teh bojih smo vjeli 1 častnika in 103 mož. Po izredno sriditi artilerijski predpripravi so včeraj popoldne močni sovražni oddelki še enkrat napadli naše postojanke v prostoru Monte Rasta — Monte Interrotto. Kakor prejšnji dan, tako so tudi tokrat vsi napadi pod najtežjimi italijanskimi izgubami ponesrečili. Tudi dalje proti severu so bili vsi sovražni poizkusi, prodrati v naše postojanke, popolnoma brezuspešni.

Balkansko bojišče.

Nobene spremembe.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 13. julija.

Francosko bojišče.

Severno od reke Somme se je Angležem posrečilo, se ustaliti pri Contal-Maisonu. Artilerijski ogenj se nadaljuje z veliko silovitostjo. Južno od reke Somme niso bili tudi včerajšnji opetovani sovražni napadi ob obeh straneh Barleuxa, kakor tudi zahodno od Estreesa uspešni. Artilerijski ogenj se z veliko ljutostjo nadaljuje. Sovražnik se je moral že v prvem našem ognju umakniti, pri čemur je imel zelo težke izgube. Vzhodno od reke Moze je bil artilerijski ogenj še živahniji. Navadne infanterijske postojanke smo si zboljšali. Število vjetih se je zvišalo od 17 častnikov in 243 mož na 46 častnikov in 2349 mož.

Pri Frelinghienu, pri kanalu La Bassée ter ob višini La villes morte, vzhodno od Badonvillerja in pri Hirschbachu so bila podvzeta nemških patrulj uspešna.

Rusko bojišče.

Pri armadi generala grofa Bothmerja so bili z dvema obkoljnim protisunkoma pri kraju Olesza (severno-zahodno od Bučaca) vpadli Rusi vrženi nazaj, pri čemur je bilo čez 400 Rusov vjetih.

Balkansko bojišče.

Nič novega.

Ura odločitve se bliža.

Iz Curiha se javlja listu „Düsseldorfer Generalanzeiger“:

„Giornale d'Italia“ (italijanski poluraadni list) piše: „Svečovna vojska se je pričela odločevati na vseh bojnih črtah. V bodočih dveh mesecih se najbrže odloči borenje mednarodni. Zdaj bje ura odločitvi vseh vprašanj, za katera gre. Usodo sporazuma bo delila tudi Italija.“

Borba v Bukovini.

Boji, ki se vršijo v Bukovini, so, kakor se poroča iz Bukarešte, le krajevnega značaja. S prehodom čez Moldavo so naše čete svoje postojanke potisnile najmanj za 30 km proti severu. Istočasno pa se je Rusom tudi zabranilo, da niso mogli zasesti onih dveh poti, ki pri Jakobenyju in Kirlibabi vodita čez prelaz Borgo, oziroma Prostok-sedlo. Kozaki in ruska infanterija so prodrli proti jugu in so zasedli tu najvišje višine bukovinskih Karpotov, da bi tako vplivali na Rumunijo. A tudi tukaj je bilo gorovje ve-

liko grobišče za Ruse. Veliko število jih je bilo ubitih, vjetih, ali pa so bili poginili čez mejo v Rumunijo. V Bukovini Rusi nadaljujejo svoje razdiralno delo. Tako so n. pr. oropali rumunski samostan Putna. Pri prodiranju Rusov proti prelazu Jablonica je prišlo do velike bitke z rusko premočjo. Posebno vrtje je bil boj za 1400 m visoko goro vzhodno od Pruta, kjer so naši vse ruske napade odbili.

Proti Kotoru in Baru.

Iz Berna v Švici prihaja poročilo, posneto po angleških in francoskih listih, da namerava četvero-sporazum s svojim brodomjem napasti naš Kotor in ob enem izkrcati čete pri Baru. Poveljstvo napada bi vodil angleški general. Takim vestem ni mnogo verjeti.

Rumunija.

Pozornost vzbuja dejstvo, da se zadnji čas vrše zaupni pogovori med rumunskimi in ruskimi državniki. Dne 12. julija je došel v Bukarešto rumunski poslanik Diamandi, da dobi od ministrskega predsednika novih navodil. V Bukarešto sta prispela tudi ruski knez Urusov in državni tajnik v ruskem zunanem ministrstvu, knez Gargarin. Poslednji baje postane poslanik na rumunskem dvoru.

Iz Bukarešte poročajo: Nedavno sta bila voditelja rumunskih vojnih hujšakcev proti Avstriji Filipescu in Jonescu pri kralju ter sta mu razlagala potrebo, da se Rumunija sedaj pridruži četverosporazumu. Apelirala sta na kraljevo razsodnost. Kralj jima je hladno odgovoril, da naj se obrneta na vlado, ki je edino kompetentna upraviteljica državne politike.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk štev. 87:

Ujeti častniki:

Weisser Kurt, praporščak (Rusija).

Padlo moštvo:

Bračič Andrej, pešec, Spodnji Leskovec; Brezovar Jožef, pešec, St. Pavel;

Cater Franc, pešec, St. Jurij; Čepin Jurij, pešec, Sv. Hema; Čirič Ivan, pešec, Ptuj; Cizelj Ivan, pešec, Brežice;

Diritti Anton, pešec, Rovinj; Dobrina Jos., pešec, St. Peter;

Gajser Franc, pešec, Nadole; Golčnik Jakob, pešec, Slovenjgradec; Gotnik Ivan, poddesetnik, iz Celja;

Habjanič Peter, pešec, Velika Nedelja; Handej Rok, poddesetnik, Železna Kapla; Herzl Franc, polkovni štab, St. Peter; Hriberšek Josip, pešec, Topolšica;

Ivačič Franc, pešec, Rajhenburg;

Jakob Lovrenc, pešec, Škale; Janžekovič Martin, pešec, Ptuj;

Koren Ivan, pešec, Drežnica; Klančnik Blaž, pešec, Konjice; Kovačič Andrej, pešec, Ljutomer; Križnik Ivan, pešec, Brežice; Kvar Josip, pešec, St. Andraž;

Mastnak Franc, narednik, St. Jurij; Matejčič Josip, pešec, Kastav; Maver Ivan, pešec, Kolarje; Močnik Franc, pešec, Celje;

Nareks Mihael, pešec, Celje; Nedok Simon, pešec, Gornja Radgona;

Orel Josip, pešec, Mozirje;

Pelko Karol, pešec, Celje; Podergais Fran, pešec, Celje; Praznik Franc, pešec, Remšnik; Praznik Ivan, pešec, Celje;

Rabuz Avgust, desetnik, St. Jurij; Rakun Ivan, pešec, Celje; Rantaša Martin, pešec, Ljutomer; Ribič Lovrenc, pešec, Slovenjgradec; Rožič Anton, pešec, Brežice; Runove Franc, pešec, Celje;

Sagmeister Ivan, pešec, Brežice; Skoberne Ivan, pešec, Blanca; Sluga Ivan, pešec, Mostec; V. Strašek, pešec, Ptuj; Stern Franc, pešec, Ptujška-gora;

Tifnja Franc, pešec, Radislav; Tkalec Franc, pešec, Ptuj;

Vidovič Ivan, desetnik, Slatina; Vreže Anton, pešec, Šmartno;

Wressnig Mihael, pešec, Sv. Primož;

Zapušek Josip, pešec, Slovenjgradec; Zgančič Valentin, pešec, St. Pavel.

Domobranski pešpolk štev. 26:

Padlo moštvo:

Blazuto Janez, Šmartno, Celje;

Cestnik Janez, Celje;

Drofenik Franc, poddesetnik, Ljutomer;

Feldin Bertold, Celje;

Horvat Anton, Celje; Hudovernik Jožef, Slov.-Gradec;

Irgl Jožef, Sv. Urban, Ptuj;

Jevšinek Jožef, Dramlje; Juričan Jožef, Brežice;

Koprivnik Janez, poddesetnik;

Lampret Stefan, Ptuj;

Majerič Franc, Ptuj; Mazoni Rudolf, Petrov-

če; Mavrin Franc, Sv. Stefan, Celje; Mehle Jožef, Marijagradec, Celje; Mikec Anton, Zavrče; Muršič Matija, okolica Ptuj;

Petek Franc, Sv. Krištof, Celje; Portenschlager Jožef, poddesetnik, Brežice; Prater Franc, Ptuj; Serneo Janez, desetnik, Cven; Teufec (Čujec) Franc, Šmarje; Valner Danijel, Radgona; Vrečko Janez, Skofjavas, Celje; Zajc Janez, desetnik, Rečica.

Saperski bataljon štev. 3:

Ujeto moštvo:

Kelhar Janez, Brežice (Kara-Kalla, Rusija); Klopč Janez, Kamnica (Moskva, Rusija); Krajnc Jakob, desetnik, Sv. Jakob (Kara-Kalla, Rusija); Mihael Kralj, Ptuj (Kara-Kalla, Rusija); Kržanič Janez, desetnik, Bizeljsko (Vladimir, Rusija); Lipovšek Franc (Omsk, Rusija); Malec Alojzij, Ribnica (Merv, Rusija); Mislovič Franc, četovodja, Ptuj (Kokand, Rusija); Mom Franc, Loka, Maribor (Kara-Kalla, Rusija); Omerzu Janez, Brežice (Citadella Alessandria, Italija); Ozimič Anton, Konjice (Kara-Kalla); Požeb Franc, Konjice (Kara-Kalla); Prelog Adolf, četovodja, Ljutomer (Kara-Kalla); Rakovec Anton, Selce; Ribič Martin, Tinje (Čistopol, Rusija); Romih Anton, Brežec (Rezan, Rusija);

Skorja Jožef, celjska okolica (Moskva, Rusija); Učaker Bernhard, Mislinja (Kokand, Rusija); Urh Alojzij, Slovenjgradec (Kara-Kalla); Virant Franc, desetnik, celjska okolica (Penza, Rusija); Vovk Anton, Mislinja (Atkarsk, Rusija); Vrbnjak Jožef, Ljutomer (Kara-Kalla); Verdnik Fr., Vrhovdol, Maribor (Kara-Kalla); Veber Jožef, Jurkloster (Atkarsk, Rusija); Volmut Janez, Sv. Pavel, Celje (Penza, Rusija).

Pionirski bataljon štev. 3:

Ujeto moštvo:

Kamenšek Janez, rezervni podčastnik, Ptuj, (Samarkand, Rusija); Lopič Jožef, Gomilica; Podvinski Jožef, Kapele, Brežice (Tambov, Rusija).

Domobranski pešpolk štev. 3:

Ujeto moštvo:

Fischerauer Karol, Radgona (Rusija); Jeznik Jožef, Vuzenica (Nikolsk, Usurijsk, Rusija);

Razni:

Ujeti častniki:

Fras pl. Werner, nadporočnik, Slov. Bistrica, (Nižni-Udinsk, okrožje Irkutsk, Rusija); Kordon Alfred, nadporočnik, Maribor, 98. pešpolk (Distaccamento, Casalmaggiore, Italija).

„Novi Pridigar“ I. letnik, krasno vezan, se dobi v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Stane s poštnino vred 8 k P. s. Naročniki, ki so še vso ali deloma dolžni na ročnino, so prošeni, da pošljejo zaostale svote **semkaj** po razposlanih položnicah, sicer pa tudi po poštnih nakaznicah.

Za organiste na deželi!

Po znižani ceni je dobiti pri podpisancu:

1. Nabožne ljudske pesmi I in II. (oba zvezka namesto 2 K 70 h) samo za . . . 1 K 60 h
2. Cerkvene pesmi za šolske maše (namesto 1 K samo . . . — K 50 h

Ant. Kosi, šolski ravnatelj, Središče (Štaj.)

Proda se:

hiša (gradič) sredi trga ob železnici, na najlepšem prostoru — pripravljena za vsako obrt — z dvema velikima vrtoma, velikim gospodarskim poslopjem, veliko njivo in travnikom, pod zelo ugodnimi pogoji.

Natančnejša pojasnila se dobijo pri „Hranilnici in posojilnici v Sevnici“.

URE

Velika zaloga ur, dragoceno, srebrnast in oplojnih urbi na vsaki ceni.

Tudi na obroke. - Nastr. oseb. zastav. - Gramofoni 25-200 K

Niklasta remont-ura	K 3-50
Pristna srebrna ura	K 7-
Original omega ura	K 24-
Kuhinjske ura	K 10-
Badilka niklasta	K 3-
Poročni prstan	K 2-
Srebrne verižice	K 2-

Vojna zbiranja

Nasl. Dietlinger

Theod. Fehrenbach

urar in obdelar

MARIBOR, Gosposka ul. 26

Kupujem zlato in srebro.

VELIKA UMETNOST

v slučaju nagle smrti obuditi popolni kes.

Vsem, ki v Boga verujejo, v duhovno pomoč. 16 malih strani.

Tisk in založba tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Ta drobna knjižica prihaja pač o pravem času! Če kdaj, je potrebno v sedanjih dneh velikega umiranja, da je vsakdo temeljito poučen o slučajih nagle smrti! Najprva in najpotrebnejša molitev za umirajoče je popolni kes. Na sodnji dan še le bomo izvedeli, koliko duš se je rešilo z obujenjem popolnega kesa še v zadnjem trenutku. Učenjak Francelin, se je izrazil nekoč: „Ko bi mogel prepotovati kot pridigar dežele, o ničemer bi ne pridigoval tolikokrat, kakor o popolnem kesu.“ Glejte nauk o popolnem kesu. Vam podaja ta knjižica. Dragi čitatelji! Sezite pridno po tej knjižici. Naročite si jo za sebe, pa pošljite jo tudi svojim možem in sinovom na bojišče.

Cene: 1 komad 8 h, 15 komadov s poštnino vred 1 K, 100 komadov s poštnino vred 5 K. Manj kakor 15 komadov se po pošti ne pošilja. Denar je treba poslati naprej.

Nove cerkvene skladbe:

»Petero prošnih Marijinih pesmi ob vojnem času«, izdal pred nekaterimi meseci Ignac Hladnik, Op. 65, so lahke in pripravne za sedanji čas, ko prosimo nebes kraljico za zmago in ljubi mir. V letošnjem maju pa je obelodanil »Zdrava Marija!« za mešan zbor, solospesve in orgle, op. 69. zakar mu je natis dovolil kn. šk. ordinarijat v Ljubljani št. 1418. Te nekako zaokrožene skladbe so res mojstrsko delo n. pr.: št. 1 s priprosto imitacijo in sopran-alt solom.

Posebno pa diči to delce št. 4 »Ave Marija«, v kateri je komponist pokazal, da se mu note vklanajo, kakor on hoče. To pesmico je prinesel tudi priljubljeni list »Bogoljub«, ker se je tudi ondi smatral kot veleumotvor, prirejen za ljudsko petje. To delce bode siavilo med Slovenci g. Ign. Hladnik ne samo v sedanjem, temveč tudi v prihodnjem tisočletju. Cerkveni glasbenik piše: Melodika v teh Hladnikovih Marijinih pesmih je splošno bolj ljudskega značaja, prijazna in dostojna. Da, Hladnikove skladbe so res zelo pripravne in nekako vsakdanji kruh na korih prijaznih slovenskih cerkva.

399

Karl Bervar.

Vojno zavarovanje.

C. kr. avstrijski vdov. in sirotinski zaklad je ustanovil v aprilu leta 1915 vojno zavarovanje v varstvo vojakov, ki so na bojnem polju. Namen tega vojnega zavarovanja je: za ostalim vsacega v boju padlega ali umrlega zavarovanca znatno glavnicu zagotoviti. Uspeh tega vojnega zavarovanja je bil prvo leto njegovega obstanka naravnost krasen; 200 000 strank se je zavarovalo za svoto 197 milijonov kron. Veliko večjo množino naših vrlih vojakov pa pohabi ta vojska ter jim zniža ali celo uniči njih delazmožnost. Zgoraj imenovani zaklad je ustanovil meseca maja 1916 v oskrbo teh nesrečnežev v sporazumu s c. kr. priv. zavarovalno družbo življenja „Avstrijski Phoenix“ vojno zavarovanje za delanezmožne (invalidne). To zavarovanje se lahko sklene skupaj z zavarovanjem za slučaj smrti. Premije so jako majhne, in te se lahko v obrokih plačajo. Če je črnovojniak zavarovan za 1000 K za slučaj smrti in za 1000 K za slučaj invaliditete je plačati samo 90 K in to velja eno leto. Ako pa po preteku enega leta ni mir sklenjen, se pa zavarovanje za eno leto podaljša. Premija je jednaka, kakor prvo leto.

Pozor! Tisti, pri katerih poteče v tem mesecu enoletna doba, morajo priti pravočasno s policami, da se podaljšajo zavarovanja.

Za okraj Št. Lenart v Slov. gor., preskrbi vojno zavarovanje c. kr. davčni urad v Št. Lenartu in in sicer ob delavnikih od 1-2. popoldne in ob nedeljah samo od 9-11. predpoldne. Pri tem uradu so se v tem letu sklenila zavarovanja s svoto 230 tisoč kron.

401

Samopomoč v resnem času!

C. kr. avstrijski vojaški vdovski in sirotinski zaklad pod najvišjim pokroviteljstvom Njegovega cesarskega in kraljevega apostolskega Veličanstva (oddelek: vojno zavarovanje) vam naznanja, da katera žena želi zavarovati svojega moža, sina, ki se nahaja pri vojaki na fronti, ali v zaledju ali služi kot črnovojniak, se naj oglasi v Rušah pri g. organistu Ivanu Nep. Slačeku, ki daje pojasnila za to zavarovanje vsakemu brezplačno.

47

Zahvala.

Med dolgotrajno boleznijo in ob smrti preljubljene matere

gospe Juljane Rotner

došlo nam je od vseh strani toliko izrazov pri srčnega sočutja, da je nemogoče, zahvaliti se vsakomur posebej. Bodi torej tem potom izrečena vsem primerna zahvala. Posebej se zahvaljujemo vsem, ki so blago pokojnico obiskali in tolažili v bolezni, vsem, ki so jo spremljali k zadnjemu počitku. Osobita hvala trem ljubim gospodom tovarišem iz Maribora: mil. g. kanoniku Moravcu za pokop in premile tolažilne besede ob grobu, gg. prof. dr. Medvedu in Vrežetu za spremstvo, domačemu g. župniku za modre pogrebne odredbe, g. svetniku Attenderju za sv. mašo ob slovesu v Škalah, g. župniku Cizeju za vodstvo spreveda iz Skal v Velenje, šolskim vodstvom v Škalah in Cirkoveah za vdeležbo šol. mladine i. t. d. Božjega Vzveščarja najmilejše Srce bodi vsem prebogato plačilo! Nepozabno zlato mamu pa priporočamo v pobožno molitev.

458

Žalujoči sorodniki.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo.

Obrestule hranilne vloge na

4 1/4 %

od dneva vloge do dneva vzdiga

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

ra vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.

Prošnje za vknjižbo, dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12 ure dopoldne.

Posojilnica daje tudi domače hranilnike.

v lastni hiši (Hotel „pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
4. Skrofuzni ofroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
à K. 4.-

Ivan Ravnikar

NA DEBELO! trgovina špecerijskega, kolonijal-
nega blaga barv in zaloga mine-
ralnih voda NA DROBNO!

CELJE — Graška cesta šte. 21

kupuje po najvišji dnevni ceni vinski kamen,
kumno, janež, pristno strd in vosek.

Od vojaške oblasti imenovani
komisijonar za nakupovanje sena in
slame za brežiški, kozjanski in sev-
niški okraj kupim vsako množino
sena in slame

Anton Birkmajer,
Maribor, Melje šte. 29.

Ugodna prilika!

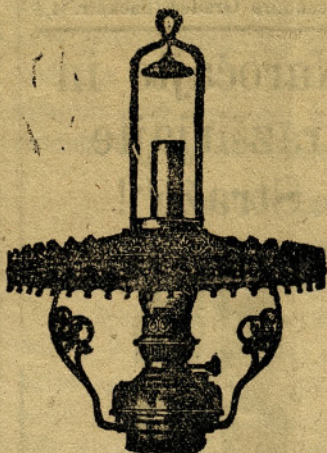
Ugodna prilika!

Zaradi odhoda k vojakom prodam
po nizki ceni večjo zalogo od-
prtega čaja Souchory, Caylon in
Kaiser-Melange.

Anton Močnik,
Celje.

KUPUJEM KOSTANJEV LES

v vagonih oddaja za takoj do avgu-
sta dolgot 1—2½ m. Obvezne ponud-
be za takoj z navedbo postaje dopos-
lati tvrdki: Vinko Vabič, Žalec, (Štaj.)

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo!

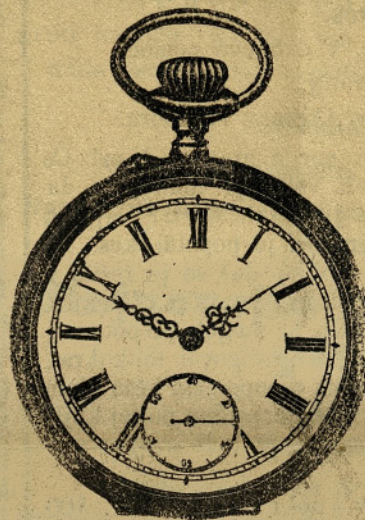
Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in per-
celanaste posode, svečilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za
vodobne. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Ure! Ure!
V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3-60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamčil

Precizijske ure, Schaffhausen,
Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova,
zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Priporočam č. duhovščini in sla-
vnemu občinstvu svojo bogato zalo-
go raznovrstnih sveč. Voščene sveče
prodajam kilogram po 5 K, mili-
sveče pa zavojček po 3 K 40 v. Vo-
sek kupujem kilogram po 2 K 40 v.

Duchek Franjo, svečar,
Maribor, Viktringhofova cesta.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi
in risalnimi potrebščinami na
debelo in drobno, priporoča:
trgovcem in preprodajalcem
velikansko izbero dopisnic
XX po raznih cenah. XX
Za gostilničarje:
Papirnat servijete vsled
novih predpisov namestnje v
Gradcu po zelo nizkih cenah.

Žvepleno zdravilno kopališče
VARAZDINSKE TOPLICE

(Hrvaško).

Železniška-, poštna-, telefonična in brojavna postaja.
Novi zdraviliški hotel z električno razsvetljavo.
Staroslavni radioaktivni žvepleni vrelec +58° Celzija se
priporoča pri

protimu, revmatizmu, išijasju, etc.

Pitno zdravljenje pri trdovratnih boleznih v
vratu, goltancu, prsih, jetrih, želodcu in črevesih.
Električna masaža, glinasta, ogljikova,
kisla in solčna kopališča.

Celo leto odprto. Divna okolica. Moderna oprema. Vo-
jaška godba. Zdraviliški zdravnik: dr. J. Lechert.
Pogoji brezplačno. 3 M.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru
reg. zad. z neom. zav.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo, navadne po 4½%, proti trimesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo k kapitalu
v januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti se poštno hranilno položnico (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo članom in sicer: 1. knjižice proti pupilarni varnosti po 5½%, na vključbo sploh po 6½%, na vključbo na poročstvo po
5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojajo na zastavo vrednostnih papirjev. Dolge pri vseh bančnih zavodih
prevzame posojilnica v svojo last proti pravnici govornih stroškov. Pri posojilih ne presega 7 kron. Prošnje za vključbo dela posojilnica brezplačno, banka plača le kolke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in saka sredo in četrtek od 2. do 5. ure dopoldne izrednih praznikov. V uradnih urah se sprejema
in izplačuje denar

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne
Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)